

Til

Direktoratet for byggkvalitet

DERES REF.: Marie Kyllingstad / Per-Arne
Horne

VÅR REF.: Tina Sletbak-Akerø

Oslo, 5. mai 2026

Høringsinnspill – «Forslag til endringer i klimakrav i byggt teknisk forskrift»

Vi viser til høring om endringer i klimakrav i byggt teknisk forskrift, og gir her våre innspill. Treindustrien representerer norske produsenter av byggematerialer i tre, slik som konstruksjonsvirke, panel, kledning, listverk, terrassebord, bygningselementer, limtre m.m. Våre medlemsbedrifter er betydelige leverandører til byggenæringen.

Treindustrien har lenge tatt til orde for at regelverket bør benyttes for å nå klimamål i byggenæringen. Materialprodusenter har investert stort i utvikling av sine produkter, prosesser og klima- og miljødokumentasjon. Det har hittil kun vært et dokumentasjonskrav for klimagassutslipp for enkelte typer bygg, og det er svært positivt at det nå foreslås konkrete utslippsgrenser for klimagassutslipp. Dette vil bidra til utslippsreduksjoner og gi uttelling for investeringer som allerede er gjennomført i produsentleddet.

Innledningsvis vil vi trekke fram følgende hovedpunkter:

- Det er viktig at innretning på kravet har et helhetlig livsløpsperspektiv, og gir uttelling for naturlige egenskaper i materialer. Tre er et fornybart materiale, som naturlig lagrer karbon.
- Det er et viktig prinsipp at regelverket bidrar til like konkurransevilkår og sikrer god kvalitet på dokumentasjon som danner grunnlag for klimagassberegningene.
- Kravet bør være tilstrekkelig stramt til at det gir effekt, men likevel være oppnåelig for de fleste prosjekter. Treindustrien støtter det alternative forslaget til grenseverdier som er 10 % strengere enn hovedforslaget fra direktoratet.

Bygningskategorier og arealgrenser

Treindustrien er positiv til at småhusbebyggelse er inkludert i kravet til klimagassregnskap. Dette utgjør en betydelig del av bygningsmassen. Vi støtter at man i første omgang omfatter småhusprosjekter på minimum 1000 m² BTA, og der målet må være at det etter hvert også stilles krav for mindre prosjekter når man får mer erfaring med klimagassregnskap for småhusbebyggelse.

Vi støtter også at det skal inkluderes bygningsdeler for tekniske installasjoner som foreslått i høringsforslaget.

Når det gjelder bygningskategorier mener Treindustrien det utover å inkludere småhusprosjekter også bør med idrettshaller, idrettsbygg og lagerbygg i kravet til klimaregnskap. Treindustrien anbefaler at det på sikt inkluderes grenseverdier også for bygningskategorier som nå ikke er inkludert.

Bygningsdeler

Treindustrien er positiv til at kravet til klimagassregnskap utvides til å omfatte flere bygningsdeler enn i dag. Det er viktig at grunn og fundamenter tas inn i regnskapet da det utgjør en vesentlig del av klimagassutslippet. Inkludering i regnskapet vil også gi grunnlag for erfaringstall som kan benyttes for å inkludere også grunn og fundamenter i en utslippsramme.

Da grunn og fundamenter har stor betydning for utslipp mener Treindustrien det burde stilles krav til å gjøre vurderinger i tidlig fase av hvordan man kan redusere klimagassutslipp fra grunn og fundamenter i det enkelte prosjekt, selv om dette per nå ikke inngår i utslippsrammen. Dette fordi det kan bidra til å vesentlig redusere klimagassutslipp fra bygget totalt, slik at man unngår å flytte utslipp mellom bygningsdeler.

Treindustrien er også positiv til at trapper, balkonger og prefabrikerte rom omfattes av kravet til klimagassregnskap, og erfarer at det allerede er god erfaring med å inkludere dette.

Livsløpsfaser

Treindustrien mener at alle livsløpsfaser bør inkluderes i klimagassregnskapet. Dette slik at man tar hensyn til klimagassutslippet i et livsløpsperspektiv, fremmer kvalitet og helhetlige løsninger.

Treindustrien mener kravet må inkludere modul A-C for klimaregnskap og inn mot grenseverdier, med tillegg rapportering på modul D

Ved å bare inkludere noen faser risikerer man å flytte utslipp mellom ulike faser, altså at man velger en løsning som har lite utslipp i det bygget settes opp, men som over tid kan medføre større klimabelastning. Vi mener det også kan medføre mindre vekt på kvalitet og levetid og gir uheldig konkurransevridning. Vi vil her trekke fram følgende eksempel: For sement benyttes karbonfangst og lagring (CCS) for å redusere utslipp fra produksjonen av byggevarer og gir dermed effekt i A-modulen. Trebaserte produkter har i utgangspunktet lave utslipp i produksjonen, men det kan bli aktuelt å benytte CCS og Bio-CCS i forbindelse med energigjenvinning av trevirke når et bygg rives/materialer når endt levetid. Dette vil gi effekt i C-modulen. Som eksempelet viser gir det dermed uheldige effekter på konkurransevilkår for byggevarer at kun deler av livsløpet inkluderes i klimaregnskapet i byggteknisk forskrift. Det gjør også at man ikke synliggjør og gir uttelling for lagringseffekt av biogent karbon, som er en naturlig og kostnadseffektiv karbonlagring. Dette omtales særskilt senere i innspillet.

Treindustrien ser at land som har innført krav til klimaregnskap og grensenivåer for klimagassutslipp slik som Finland og Danmark har med A-C fase i sine krav. Landene har også en innretning for å stimulere til klimapositiv effekt utover disse systemgrensene, der Danmark gjør det mulig å rapportere effekter i D-modul, mens Finland har et "klimahåndavtrykk" i tillegg til klimafotavtrykket. Treindustrien mener også Norge burde lagt seg på liknende linje. Det er tilgjengelig informasjon om C- og D-fase i EPDer i markedet. Vi anerkjenner at det er noe usikkerhet knyttet til scenarier i C og D-fase, men et helhetlig bilde med noe usikkerhet kan gi et riktigere bilde totalt sett, enn et begrenset regnskap. Det er også mulig for myndighetene å sette forutsetninger for informasjon i C og D-fasen.

Direktoratet foreslår å inkludere A1 – A5, B2 og B4. Det vil si at man i forhold til dagens krav ikke kun skal inkludere avfall fra byggeplass i A5, men hele A5 som også omfatter anleggs- bygge- og monteringsarbeid i klimagassregnskapet.

Det er isolert sett positivt at DiBK vil ta med hele A5 i klimagassvurderingene for bygget, og ikke kun avfall fra byggeplass. Det er økt satsing på industrielt byggeri, prefabrikasjon og bruk av elementer og moduler. Dette er løsninger som gir mindre påvirkning i A5 på byggeplass, og der eventuell klimagasspåvirkning vil være synlig i fase A1 – A3. Økt industrielt byggeri gir muligheter for utvikling av kostnadseffektive løsninger med kort monterings tid på byggeplass og med kontroll på svinn og materialbruk i fabrikk. Regelverket må bidra til

utvikling av industrielle løsninger, og det er derfor nødvendig at hele A5 inkluderes i regnskapet slik det er foreslått, og hele A5 burde også vært inkludert i utslippsrammen. Vi ser det som lite hensiktsmessig med ulikt grensesnitt der man i regnskapet skal ha med hele A5, men ikke som del av dokumentasjonen inn mot utslippsrammen. Dette vil bety merarbeid og mulig konkurransevridning mellom prefabrikasjon og plassbygde løsninger.

Om kvalitet på klimadata for produkter

For å sikre like konkurransevilkår og sammenliknbare resultater må det i forskriften stilles tydelige krav til produktdokumentasjon som skal inngå i beregningene. Det bør tillates kun to typer dokumentasjon:

1. **Inntil obligatorisk klimadokumentasjon for produkter er på plass under ny byggevareforordning bør kun gyldig 3. parts verifisert EPD i tråd med EN 15804 godkjennes som klimadokumentasjon for produkter. Denne bør være publisert hos EPD programoperatør under Eco Platform.** Ingen annen produktdokumentasjon for klimagassutslipp for produkter bør tillates da dette kan bidra til grønnvasking. Man kan få en uheldig utvikling der ulike ordninger for klimadokumentasjon for produkter vokser frem basert på ulike kommersielle og faglige interesser. Dette vil også være svært fordyrende for produsenter som må forholde seg til ulike systemer for dokumentasjon, og igjen gi dyrere bygg. Treindustrien mener det også er et viktig prinsipp at klimagassregnskapet for et bygg gjenspeiler utslipp som fysisk tilhører det aktuelle bygget, og ikke ved kjøp av kvoter koblet til materialer som flytter klimagassfordeler mellom bygg.

Vi viser her til den delegerte rettsakten *COMMISSION DELEGATED REGULATION(EU) 2026/52 of 16 December 2025 m / annex* som gir metode for klimagassberegninger i tråd med bygningsenergidirektivet av 2024 der det heter:

“Member States are encouraged to limit market fragmentation through the recognition of reliable and compatible available data issued in any Member State, including product-specific data and project-specific data calculated in accordance with EN 15804 or EN 50693 or a compatible standard. In any event, Member States shall take the necessary measures to ensure consistency and compatibility between data when combining those data from different sources and ensure that the final results for the lifecycle GWP are reliable.”

2. **En liste forvaltet av myndighetene med konservative generiske data som kan benyttes i de tilfeller der det ikke finnes produktspesifikk informasjon.** Denne listen må ta utgangspunkt i EPD-data for produkter tilgjengelig i det norske markedet og ha et påslag på 25 %. Det må ikke være mulig å “shoppe” generiske verdier fra flere ulike baser. Det må også påses at det alltid lønner seg å utarbeide egen produktdokumentasjon for en produsent. Dette er viktig for å oppnå formålet med klimakravet i TEK, som er å bidra til reelle utslippsreduksjoner i markedet. Da må det lønne seg for produsenter å investere i dokumentasjon og forbedringsarbeid i egen produksjon.

Dette er også i tråd med ovennevnte delegerte rettsakt der det heter:

“Member States shall set out clear rules, with a consistent and conservative approach, to generate and update generic data and default values. Member States shall ensure that the necessary data, including generic data and default values, are made publicly available, allowing life-cycle GWP calculations for new buildings by the dates set out in Article 7(2), including in cases where project-specific or product-specific data are not available.”

Vi viser til at i land som har innført klimakrav til bygg så har myndighetene utarbeidet slike nasjonale datasett med generiske verdier, slik som i Finland, Danmark og Sverige. Frankrike har en database med både

generiske verdier og som i tillegg også inkluderer de produktspesifikke EPDene som er godkjent å benytte i henhold til det franske regelverket for å sikre lik kvalitet på dataene som kan benyttes.

Ekskludering av biogent karbon i regnskapet

Direktoratet foreslår å presisere i forskriften at biogent karbon skal ekskluderes fra klimagassregnskapet. Vi forstår forslaget dithen at man vil ta presiseringen som i dag står i VTEK inn i selve forskriften. Direktoratet begrunner forslaget om å ekskludere biogent karbon med at NS3720 per i dag ikke gjør det mulig å tilpasse beregningsmetodikken til kun et utvalg av livsløpsfaser. Dette viser utfordringen som oppstår når man kun inkluderer utvalgte faser i klimagassberegningen.

Treindustrien mener forskriften heller burde gjort det motsatte når det gjelder biogent karbon – nemlig å vise effekten av karbonlagring i biobaserte produkter gjennom livsløpet og gi uttelling for dette. Vi kan nå få en situasjon der industriell karbonfangst og lagring i sement gir uttelling, mens naturlig karbonlagring i treprodukter basert på fornybar råvare ikke en gang synliggjøres. Dette kan ikke sies å være materialnøytralt og Treindustrien mener det gir ulike konkurransevilkår. Sett i lys av fokuset på kostnadseffektive klimaløsninger er det også uheldig at man gir uttelling for karbonlagring som har en svært stor kostnad, mens uttelling for karbonlagring i trevirke som ikke påvirker materialkostnader utelates.

Treindustrien mener norske myndigheter nå bør benytte muligheten som finnes til fremme bruk av fornybare materialer og gi uttelling for klimagevinst av lagring av biogent karbon.

Det bør tilrettelegges for dette ved å ta med alle livsløpsfaser i beregningene, der modul A-C er obligatorisk, og teller mot utslippsrammen av bygget. Myndighetene bør også stille krav om at det benyttes dynamisk/tidsvektet metode for beregning av karbonlagring, som det er god faglig begrunnelse for. Regelverket viser i dag til en versjon av NS3720 fra 2018. Det bør inn referanser til den europeiske standarden for klimagassberegninger for bygg EN15978:2026, som nylig er publisert, og som ny versjon av NS3720 må være i tråd med. Denne standarden åpner for bruk av dynamisk metode for beregning av biogent karbon dersom nasjonale eller europeiske myndigheter stiller krav om det. Dette er allerede gjort i Frankrike, og er en mulighet som bør benyttes også i Norge.

Treindustriens forslag:

1. Klimaregnskap for bygget må baseres på modul A-C som obligatorisk og som teller inn mot utslippsrammer.
2. Det bør stilles krav om dynamisk metode for beregning av biogent karbon lagret i bygg. Dette kan for eksempel gjøres på en av følgende måter:
 - a) Benytte dynamisk metode slik som i Futurebuilt som er godt kjent i det norske markedet
 - b) Benytte tabell i informativt tillegg til EN16485 (product category rules for wood and wood based products for use in construction) som gir enkle faktorer for beregning av tidsvektet lagring av biogent karbon i bygg.

Begge disse metodene anses for å være enkle beregninger der man tar mengden tremateriale (som man allerede har oversikt over i klimaregnskapet for bygget og som finnes lett tilgjengelig i EPDer) og ganger med en gitt faktor. Tilgjengelige digitale verktøy for klimagassberegninger har allerede metodikken innebygget i sine løsninger. Kravet vil derfor ikke bidra til kostnadsøkninger knyttet til klimakrav for bygg, men kan derimot bidra til å synliggjøre klimafordeler på en kostnadseffektiv måte.

3. Det bør innføres tilleggsrapportering av fordeler i D-fasen slik som i Danmark, det kan inkludere Bio-CCS, ombruk og materialgjenvinning og uttelling for dokumentasjon av karbonlagring i materialer utover systemgrensene og det som er forutsatt som levetid i standard for klimaregnskap.
4. Alternativt kan Norge se til den finske modellen, der man har et klimafotavtrykk som teller mot grenseverdier og omfatter modul A-C, og et klimahåndavtrykk som synliggjør positive klimaeffekter til bygget og rapporteres separat, der fordelene ved naturlig karbonlagring gjennom livsløpet gir uttelling.

Vi viser til vedlagt notat med kunnskapsgrunnlag for vårt forslag.

Krav til grenseverdier

Grenseverdier bør settes for alle bygningskategorier det kreves klimagassregnskap for.

Nivået på grenseverdier bør være oppnåelig, men samtidig gi en klimaeffekt. Treindustrien mener det er mulig å gå for det alternative forslaget som er 10 % strammere enn DiBKs hovedforslag.

Treindustrien mener alle moduler fra A-C må inngå i regnskap og inn mot grenseverdier, mens det bør legges opp til frivillig rapportering på modul D (se vårt forslag lenger opp i dokumentet). Dette er også i tråd med den delegerte rettsakten som angir metode for klimagassberegninger i tråd med bygningsenergidirektivet av 2024, der alle moduler fra A-D skal inngå med unntak av B5, B7 og B8 som er frivillig å inkludere. Selv om Norge ennå ikke har tatt inn direktivet i norsk rett, bør Norge ikke legge seg på et lavere ambisjonsnivå enn EU.

Når det gjelder å utelate grunn og fundamenter fra utslippsrammen mener vi det hadde vært best å inkludere dette også. Det er derfor viktig at regnskapene som utarbeides nå inkludert grunn og fundamenter kan benyttes ved en fremtidig innstramming av kravene, der denne bygningsdelen også kan inkluderes i utslippsrammene. Dette da valg av type og vekt på konstruksjonsløsning også påvirker størrelse på fundamentering, og dermed også de totale klimagassutslippene for bygget. Da grunn og fundamenter har stor betydning for utslipp mener Treindustrien det burde stilles krav til å gjøre vurderinger i tidlig fase av hvordan man kan redusere klimagassutslipp fra grunn og fundamenter i det enkelte prosjekt, selv om dette per nå ikke inngår i utslippsrammen. Dette fordi det kan bidra til å vesentlig redusere klimagassutslipp fra bygget totalt, slik at man unngår å flytte utslipp mellom bygningsdeler.

Treindustrien mener at dette er uheldig at for bygningsdel 25 Dekker i tabellen Bygningsdeler skal kun 100 mm av armert betong i bygningsdel 252 (Gulv på grunn, bunnplate) inkluderes ved beregning av klimagassutslipp. Treindustrien mener at det er viktig å beregne klimagassutslipp basert på reelle mengder av materialer og at dersom det benyttes bunnplaten som er tykkere enn 100 mm, bør reell tykkelse tas med i klimagassberegninger.

Byggesak og dokumentasjon

Treindustrien mener alle klimaregnskapene må samles inn, og at dette ikke skal være en frivillig løsning. Dette blant annet fordi regnskapene må kunne tas i bruk som kunnskapsgrunnlag for fremtidig utvikling av regelverket.

Det må også sikres at data brukt i klimaregnskapet samstemmer med produktene som faktisk er benyttet i bygget. Ved tilsyn bør det ikke kun sjekkes om det foreligger et klimaregnskap som er innenfor utslippsrammen, men også ettergås kvalitet på beregningene og at utslippsverdier som er benyttet faktisk henger sammen med produktene som er benyttet i bygget. Det kan for eksempel gjøres ved dokumentasjon

av leverandør via faktura. Det må i forskriften stilles tydelige krav til produktdokumentasjon som skal inngå i beregningene.

Støttetjenester for klimagassregnskap

Treindustrien ser det som positivt at direktoratet tar ansvar for å utarbeide et rammeverk for digital utarbeidelse, oppfølging og innrapportering av klimaregnskap. Det er viktig at digitale verktøy sikrer kvalitet på dokumentasjonen som benyttes. Vi viser til vårt svar tidligere i dokumentet vedrørende kvalitet på klimadata, der det kun må være tillatt kun to dokumentasjonsmetoder (i prioritert rekkefølge):

- a. Gyldig 3. parts verifisert EPD publisert av godkjent EPD programoperatør under Eco Plattform og som følger gjeldene krav i EN15804. Ingen annen produktdokumentasjon for klimagassutslipp for produkter må tillates. (Inntil klimadokumentasjon for produkter er på plass som del av ny byggevevareforordning)
- b. Konservative generiske data fra en liste forvaltet av norske myndigheter, som kan benyttes i de tilfeller der det ikke finnes produktspesifikk informasjon.

Det er også viktig at det i løsningen fra direktoratet er bestemt omregningsfaktor fra EPD-data til enheten det enkelte produktet selges som. EPD-data er gjerne i tonn, kubikkmeter eller liknende, mens et produkt eksempelvis selges som løpemeter, stykk, liter m.v. Det er svært viktig at omregning gjøres på samme måte, hvis ikke vil man få resultater som ikke er sammenliknbare.

Fremtidig utvikling av klimakravene.

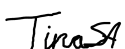
Treindustrien vil først og fremst peke på behovet for forutsigbarhet for næringen, der det bør på plass en konkret innstrammingsplan som er ambisiøs, men realistisk. Denne planen må inneholde både skjerpede grenseverdier og omfang av livsløp, bygningskategorier og bygningsdeler. Det bør samtidig opp en plan for videre utvikling av digitale løsninger.

Økonomiske konsekvenser av forslaget.

Når det gjelder kostnader så vil det medføre kostnader for næringen å utarbeide klimaregnskap, men Treindustrien vil her peke på at en stor del av kostnaden allerede er tatt av materialprodusentene. Byggevareprodusenter har investert stort i utarbeidelse av miljødokumentasjon i form av EPDer som utgjør en viktig del av innsatsfaktoren i et klimaregnskap. Det er viktig å ha med seg at klimakrav også vil gi uttelling for allerede gjennomførte investeringer i produsentleddet.

Når det gjelder kostnader knyttet til valg i prosjektene for å være innenfor utslippsrammene viser kunnskapsgrunnlaget at grenseverdiene i første omgang vil være mulig å ny uten store kostnader. Treindustrien vil også understreke at naturlig karbonlagring i trevirke ikke medfører noen ekstra kostnader, og at innretning på regelverket bør stimulere til bruk av løsninger som både har en klimaeffekt og er kostnadseffektive.

Med hilsen
Treindustrien

Tina Sletbak-Akerø

Konstituert administrerende direktør